

זרקה תורה

לע"נ רעייתי מרת זיוה בת ר' אליעזר הכהן ע"ה
נלב"ע כ"ו בסיון תש"פ

© מאת הרב ישעיהו גלינסקי שליט"א בן לא"מ הרב יעקב יצחק זצ"ל

ארחות חיים לרבינו הרא"ש אות לז: "למד פרשיותך עם הציבור שנים מקרא ואחד תרגום ופרוש רש"י ז"ל ותדקדק בו כאשר תוכל"

ובחנוני - חידות לפרשת בא - שובבי"ם

כך אמר להם הקב"ה לישראל: בני, מה אני מבקש מכם, אלא שתהיו אוהבים זה את זה ומכבדים זה את זה. [תנא דבי אליהו רבה כח]

1. שלוש מילים שונות שכל אחת ערכה כמס' פסוקי הפרשה. [יב,לח; יג,ז; יג,י]
2. היכן בני ישראל עשו פסח מצרים? [יט,ד; תרגום יונתן; חיד"א נחל קדומים דברים כו,ט; פסיקתא רבתי א,ג; אגרות משה או"ח קלח-קלט]
3. מה נאמר ולמי סמוך לשקיעת החמה? [יב,ב רש"י]
4. כמה מנו כל עם ישראל כולם היוצאים ממצרים? רמז: לא שישים ריבוא. [שיטה מקובצת ב"ק פג. ד"ה פחות וד"ה אבל]
5. על מה כתב האבן עזרא בפרשתנו 'ואני הייתי שם פעמים רבות'? [י,כב אבן עזרא]
6. מה כיבה את הנר לפי הרמב"ן? [י,כג רמב"ן]
7. מדוע אין מברכין ברכת 'שעשה ניסים' בליל הסדר? [טור או"ח תע"ג א']
8. בסימנים כלולה גם השביעית אך מתוך העשר רק אח"ב בפרשתנו. [הגדה של פסח: רבי יהודה היה נותן בהם סימנים]
9. התשיעית מופיעה לראשונה בראשונה שבראשון בפסוק השני וארבעה חלקים מתו בה. [יג, יח רש"י; בראשית א,ב; סנהדרין קי"א.]
10. במה היה נותן רבי יהודה סימנים ולא בעשר המכות? [מנחות צ"ו. שיטמ"ק אות ח']
11. מה היו קושרים למיטה ואיזה פסוק הנאמר בהלל קשור לזה, ואיזו הלכה בהלכות טומאה קשורה לזה? [ב"ק פ. תוס' ד"ה מהו; חולין נד:: תהלים קיח,כז]
12. מה עונשו של המפסיד ממון כהן? [יג,יג רש"י]
13. מה מושך את הלב? ולצורך מה משתמשים בכך? [יג,ה רש"י]
14. מתי לראשונה חשכה ארץ מצרים? רמז: לא היה ולא יהיה. [יטו,י]
15. מי ביקש ממי ברכה? [יב,לב רש"י]
16. מי חיבב את המצוות? [יב,לד רש"י]
17. מי לא יתן למי? מה? [יב,כג]
18. בספר הרמח"ל מאה שלושים ושמונה פתחים ובאגודה שלש. [יב,כב רש"י]
19. מה אינו ראוי לאכול אלא בירושלים? [יב,כ רש"י]
20. לאיזו מילה הוסיפו? [יב,יז רש"י]
21. כמו בסליחות, כך בקרבן פסח. [יב,ו רש"י; שו"ע או"ח תקפ"א משנ"ב ס"ק ו' ועוד טעם]
22. שש עיניים בפסוק אחד. [יא,ג]
23. מרדכי ליהודים ומשה... מאד. [יא,ג; אסתר יג]
24. מי הפך ואת מה? [י,יט]
25. מי נח, ומי לא קם? [י,יד; י,כג]
26. היכן פרעה ביטל שלוש החלטות שלו? [יב,לא רש"י]
27. תפילת משה שהתקבלה גרמה שמה שעשה יהושע הוא מה שראה פרעה בפרשתנו. [י,י רש"י]
28. איזו מצוה מפרשתנו היא סיבה לכך שיעקב רצה שלא להיקבר במצרים? [יג,יג; בראשית רבה ויחי צוה]
29. המכה שאליה נמשלו היוונים ואותה מזכירים בברכות קריאת שמע. [בראשית רבה ב,ד]
30. מתי היה היום השביעי של מכת חושך? [מדרש רבה שמות יד,ג]
31. מי עיבר את השנה ולא בחודש אדר, ומדוע? [דברי הימים ב' לב, לב; רד"ק; ברכות י; היד"א בפירושו חומת אנך ד"ה ב' ל,ד ומלכים ב' יח,ז; משנה פסחים ד,ט]
32. אחרי הנחתו קוראים את שביעי. [יג,א; שו"ע סי' כ"ה משנ"ב ס"ק ט"ז]
33. צמד מילים דבר והיפוכו. [יא,י]

34. מה שינה משה בהתראה ממה שכתוב במכה כדי שלא יאמרו שהוא בדאי?
 רמז: דוד ידע את זה ע"י כלי נגינה המוזכר בפסוקי דזמרה. [יא,ד; ברכות ד.]
35. איזו מכה היתה דומה למקום שהיה בו יוסף?
 [תנחומא פרשת בא בראשית לט,כ]
36. שלושה איברים בפסוק אחד.
 [יג,ט; יב,יא]
37. הראשונה מעשר שהיא אחד משבעה נמצאת באחרונה על הבתים.
 [יב,יג]
38. ארבעה משבעת המשקים בפרשה.
 [יב,ט; יג,ה; יב,כב]
39. איזו ברכת הנהנין בפרשה?
 [יט,ו]
40. שתי מילים הנקראות בשווה משני הצדדים בפסוק אחד.
 [יג,י]
41. באיזה יום לא היכה הארבה?
 [יד, בעל הטורים]

חמץ:

42. על אלו לאוין עוברים בהשאת הבבלי והמדי?
 [יב,יט; יג,ז; שו"ע או"ח תמ"ב א']
43. באיזה אופן של מכירת חמץ עוברים עליו ב'בל יראה'?
 [שו"ע או"ח תמח,ד]
44. איזה איסור כתוב קודם בתורה 'בל יראה' או 'בל ימצא'?
 [יב,יט; יג,ז]

בכור:

45. מתי אחד מאלף פוטר?
 [שו"ע יו"ד ש"כ,ג]
46. איזו ברכה מסתיימת בשם בעל חיים שאינו טהור?
 [שו"ע יו"ד שכ"א ו']
47. מצוה מפרשתנו המוזכרת גם בפרשת כי תשא ונרמזה בפרשת קורח?
 [יג,יג; לד,כ; במדבר יח,טו]

תפילין:

48. היכי תמצי להשתמש לדבר שבקדושה בדבר האסור באכילה?
 [יג,ט; שו"ע או"ח לב,יב]
49. היכי תמצי בעל חיים המותר באכילה ואסור להשתמש בעורו לתפילין?
 [שו"ע או"ח ל"ב י"ב]
50. באיזה נושא מפרשתנו מנהג העולם כרש"י והרמב"ם?
 רמז: קלף דק מאד ובסופן מניחים חלק.
 [שו"ע או"ח לד,א ושם לב,יד ושם לב,לו]
51. מצידוף האות הראשונה שבתשובות תמצאו המשך דברי הרמב"ן: 'להאמין בכל דברינו ומקרינו':

- [יג,טז רמב"ן ד"ה ומן]
- [יב,מה רש"י]
- [יב,ט]
- [יב,מב]
- [יב,ט; שו"ע או"ח רסד,ט]
- [יכ,א]
- [יב,לז]
- [יא,ז רש"י]
- [יב,כו; יג,יד]
- כינוי לגוי במצוות קרבן פסח.
- כינוי לרגלי הקרבן.
- כינוי לליל הסדר לדורות.
- תרגום יונתן ל'נא'.
- כך ציווה משה להביא את החושך.
- לשם נסעו מרעמסס.
- לשון שינון.
- באותה מילה נפתחות שאלות הרשע והתם.

52. השלם: ספר החינוך מצוה טז: "אחרי _____ נמשכים _____."

53. מה המקור לחיוב זכירת יציאת מצרים?
 [רש"י בפרשתנו; וברמב"ם הל' חמץ ומצה פ"ז הלכה א', והל' ק"ש פרק א' הלכה ב'; מנחת חינוך מצוה כא; פרי חדש סימן תעג אות ו']

הפטרה:

1. הראשונה בפרשתנו שהיא השמינית מעשרה בהפטרותנו.
 [ירמיהו מו,כז]
2. צמד מילים זהה בכתובה אך שונה בקריאה.
 [מו,כ]
3. מילה שערכה כמס' פסוקי הפטרה.
 [מו,כד; מו,כז]
4. השלישי משבע ומשלוש בשני פסוקים רצופים, באחד מלא ובאחד חסר.
 [ירמיהו מו-כז,כח; ויקרא כו,מב]
- רמז: כמו בתוכחה בויקרא.

וְזָכְנוּ לְקַבֵּל שְׂבֻתוֹת מֵתוֹךְ רוּב שְׂמֵחָה וּמֵתוֹךְ עֵשֶׂר וְכָבוֹד וּמֵתוֹךְ מַעוֹט עֲנוּת.

לרפואת מרת שרה בת פנינה יפה תחיל בתושה"י

לע"נ הק' גדעון בן ר' מרדכי רבלין ז"ל הי"ד. נלב"ע ב' בשבט תשס"ה